

ཐོད་ཀྱི་གསེང་པ་རིག་པའི་གནས་དཔེ་ཕྱོགས་པ་ཕྱོགས་དཔེ་ཚོགས།

ARURA

ཨྱུཾ་མཁུན་རབ་ཞོན་བྱའི་ཕྱན་
ཡིག་གཅེས་བརྒྱས།

ཨྱུཾ་ལྷ་ཡང་ཕྱན་ཡིག་གཅེས་བརྒྱས།

མཁུན་རབ་ཞོན་བྱ་སྟགས།

མེད་གསུང་དཔེ་ཕྱོགས་པ་པང་།

པདྨ་ཀྱི་གསེབ་པ་རྟེན་པའི་གནའ་དཔེ་ཕྱོགས་བཞི་གསེབ་དཔེ་ཆེན་པོ།

ARURA

ཕྱོགས་བཞི་གསེབ་པ་རྟེན་པའི་གནའ་དཔེ་ཕྱོགས་བཞི་གསེབ་དཔེ་ཆེན་པོ།

ཕྱོགས་བཞི་གསེབ་པ་རྟེན་པའི་གནའ་དཔེ་ཕྱོགས་བཞི་གསེབ་དཔེ་ཆེན་པོ།

ཕྱོགས་བཞི་གསེབ་པ་རྟེན་པའི་གནའ་དཔེ་ཕྱོགས་བཞི་གསེབ་དཔེ་ཆེན་པོ།

ཕྱོགས་བཞི་གསེབ་པ་རྟེན་པའི་གནའ་དཔེ་ཕྱོགས་བཞི་གསེབ་དཔེ་ཆེན་པོ།
(ཕྱོགས་བཞི་གསེབ་པ་རྟེན་པའི་གནའ་དཔེ་ཕྱོགས་བཞི་གསེབ་དཔེ་ཆེན་པོ།)

066

ཕྱོགས་བཞི་གསེབ་པ་རྟེན་པའི་གནའ་དཔེ་ཕྱོགས་བཞི་གསེབ་དཔེ་ཆེན་པོ།

图书在版编目(CIP)数据

钦热诺布医著选集·玛央派医著选集:藏文/《藏医药经典文献集成》编委会,青海藏医药研究所编. - 北京:民族出版社, 2007.9

(藏医药经典文献集成)

ISBN 978-7-105-08495-1

I. 钦... II. ①藏... ②青... III. 藏医-藏语 IV. R291.4

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2007)第 138141 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

<http://www.mzcbs.com>

北京艺辉印刷有限公司

各地新华书店经销

2007 年 9 月第 1 版 2007 年 9 月北京第 1 次印刷

开本:850mm×1168mm 1/32 印张:12.375

印数:0001-3000 册 定价:19.00 元

ISBN 978-7-105-08495-1/R.253(藏 124)

(藏编室电话:64275311 藏文发行科电话:64227665)

ཚུལ་ཁྱིལ་འགན་འཁུར་པ། ཚུལ་མ་ཚེས་མཚོ།
 责任编辑：卓玛青措

❧ || བཞུན་དབཙན་དབུ་བྱེད་ཡིག་གཞེས་བཏུས། |

❧ || ལྷ་ཡང་བྱེད་ཡིག་གཞེས་བཏུས། |

ཚུལ་ཁྱིལ་ཡུལ།	མཁུན་རབ་ཙན་དབུ་བྱེད་ཡིག་གཞེས་བཏུས།
ཚུལ་ཁྱིལ་ཡུལ།	མཚོ་མུན་ཞིང་ཆེན་པོར་གྱི་གསོལ་ཡིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་།
དཔེ་བྱུང་ཡུལ།	པོ་ཅིན་དུ་ཕྱི་ལོ་ལྷ་ཡང་དབུ་བྱེད་ཡིག་གཞེས་བཏུས་པའི་ཚུལ་མ་ཚེས་མཚོ་ཡིག་ཞེས་པ།
འཕྲིན་ཡུལ།	མི་རིགས་དཔེ་བྱུང་ཁང་།
གནས་ཡུལ།	མི་རིགས་དཔེ་བྱུང་ཁང་གི་བོད་ཡིག་ཚོམ་ཁྱིལ་ཁང་།
ལྷ་ཡང་ཡུལ།	པོ་ཅིན་དུ་ཕྱི་ལོ་ལྷ་ཡང་ཡུལ་ཁང་། 14པ།
ལྷ་ཡང་ཡུལ་གྲངས།	100013
ལྷ་ཡང་ཡུལ་གྲངས།	010 - 64275311
ལྷ་ཡང་ཡུལ་གྲངས།	པོ་ཅིན་དུ་ཕྱི་ལོ་ལྷ་ཡང་ཡུལ་ཁང་གི་ལྷ་ཡང་ཡུལ་ཁང་།
ལྷ་ཡང་ཡུལ་གྲངས།	ལྷ་ཡང་ཡུལ་ཁང་གི་ལྷ་ཡང་ཡུལ་ཁང་།
དཔེ་བྱུང་།	850mm×1168mm 1/32
ལྷ་ཡང་།	12.375
ལྷ་ཡང་ཡིག་ཁྱིལ་ཡུལ།	2007ལོའི་ཟླ་9པར་པར་གཞི་དང་པོ་བཞུགས།
ལྷ་ཡང་ཡུལ།	2007ལོའི་ཟླ་9པར་པོ་ཅིན་དུ་ཕྱི་ལོ་ལྷ་ཡང་ཡུལ་ཁང་།
ལྷ་ཡང་ཡུལ།	0001 - 3000
ལྷ་ཡང་།	ཟླ་19.00

ཐུན་འགྲོའི་གཏམ།

ཐོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་མཛོད་བཞི་སྟོང་ལ་ཉེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་ལ། དེ་ནི་གནའ་པོའི་ཐོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཐང་གཞིར་བྱས་སོགས་ རྒྱ་གར་རྒྱ་ནག་ཏུ་བེག་ལ་སོགས་པའི་གསོ་བ་རིག་པའི་ཉིང་བཅུད་བསྐྱེལ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་མ་ལག་ཆ་ཚང་ཞིང་ལག་ལེན་གྱི་སྟུང་བྱང་ལྷན་སྐྱམ་ཆོགས་པ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་མངོན་པར་བཀྲ་བའི་གསོ་དབྱེད་ཀྱི་རིག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། རྩ་མོ་ཞིག་ནས་འཛམ་གླིང་བྱུང་བོངས་ཀྱི་གསོ་རིག་སློབ་པ་ནམས་ཀྱིས་གདེང་འཛག་ཆེན་པོ་གནང་ལུས་སྤྲུལ་ཆེས།

ཐོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་གཞུང་དང་ལག་ལེན་གྱི་བརྟན་བཙས་བཀྲང་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ནང་དོན་གྱི་ཐང་གསོ་རིག་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཐང་གཞིའི་གཞུང་ལྷགས། ནད་སོག་ལག་ལེན། རྩན་རྩས་སྤེབ་བཟོ། ལུས་ཁམས་བདེ་སྲུང་ལ་སོགས་རིག་ཆ་ལོངས་སྤྱོད་འདུས་ཡོད་པའི་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་ཅིག་ལགས། དེ་ལ་ཉང་དང་སྤྱིད་གཞུང་གི་བྱགས་འཁྱར་དང་བཙེ་མཛོང་ཆེན་པོའི་འོག་ཉེ་མོར་ཐོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་རྒྱན་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱུང་ཡོད་ལ། གནའ་གཞུང་གང་མང་ཞིག་ཀྱང་དཔེ་སྟར་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས་ཟིན་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ད་དུང་གནའ་དཔེ་མང་པོ་ཞིག་སྤར་བཞིན་འདུས་སོངས་ཀྱིས་སྤེལ་བས་པའམ། ཡང་ན་མིའི་རྩོལ་བའི་དབང་གིས་གཏོར་བརྒྱག་ཆབས་ཆེན་སྤེལ་བཀྱི་ཡོད་པས། གང་ལྟར་སྒོས་སྤྱང་སྤྱོད་མ་བྱས་ཆེ་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་གནའ་དཔེ་གང་མང་ཞིག་ཙ་བརྒྱག་རྒྱན་ཆད་དུ་འགྲོ་ཉེན་ཆེ།

དེ་ལ་ཐོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ཉིད་སྟོགས་ཡོངས་ནས་རྒྱན་འཛིན་དང་དར་

སྒྲུབ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་མིགས་ཡུལ་བཅས་ནས་ར་ཆོས་༡༠༠༩ལོར་མཆོ་སྒྲུབ་ཞིང་
 ཆེན་པོ་དེ་གི་གསོ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་གཙོ་བོ་བྲིན་བྱས་པའི་“《བོད་ཀྱི་གསོ་
 བ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་ཚུགས་བསྐྱེགས་དཔེ་ཆོགས་》ཙམ་སྒྲིག་ཆོགས་པ་”སྒྲིག་
 འཇུགས་བྱས་པ་དང་། གནའ་དཔེ་འཆོལ་ལྟ་དང་དག་སྒྲིག་དང་ཙམ་སྒྲིག་
 བཅས་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་ཞིང་དཔེ་སྒྲུབ་དང་འགྲེམས་སྒྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་འགོ་བཙམས་
 ཟིན་ཡོད། དཔེ་ཆོགས་འདི་ནི་སྔ་ན་མ་མཆིས་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་ལས་གྲྭ་ཆེན་
 པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་ཡོད་དོ་ཙག་
 འདུས་པའི་དཔེ་ཆོགས་ཤིག་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱེད་རྒྱ་ནི་ར་ཆོའི་བསམ་འདུན་ཡིན་
 ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་བྱ་བའི་ཡོད་ཆེས་ཀྱང་ར་ཆོར་ཡོད།

དེ་ལྟར་དཔེ་ཆོགས་འདི་སྒྲིག་མར་དཔེ་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་དང་བསྒྲུབ་ནས་
 འདིར་ཁོ་ཙོས་བྱ་བཞག་ཆེན་པོ་འདི་ཚུགས་གང་ཐད་ནས་བྱ་བ་ལམ་སྟོང་ཡོང་
 བའི་བཟ་ཤིས་སྒྲོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་ལྷག་
 བསམ་དཀར་བའི་ཡུལ་དང་ཚུགས་སོ་སོའི་སྒྲིམ་ཁྲ་ཀྱན་ནས་ཀྱང་ལས་གྲྭ་འདིར་
 ཚུགས་གང་ཐད་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་འདེགས་བྱེད་པའི་བསམ་འདུན་ཞུ་
 རྒྱུ་ཡིན།

ཞེས་འོ་ཆོགས་ཆེན་ནས།

༡༠༠༧ལོའི་ཟླ་༩པར།

མཆམས་སྒྲུབ་བའི་གཏམ།

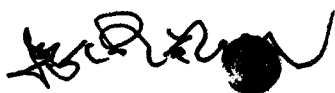
ཁ་བ་རི་ཁོའི་བཅུ་ཕྱག་རིག་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོད་མི་རིགས་ཀྱིས་འཇིག་
 ཉེན་སྒྲིའི་ཕན་བདེ་གཞི་མར་གྱུར་པའི་སྒྲིའི་རིག་པ་མཐའ་དག་སྒྲིལ་བཏགས་
 པའི་མིང་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཐབས་མཚོག་དམ་པར་
 གྱུར་པའི་གངས་ཅན་གསོ་བ་རིག་པ་ནི་ཁོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིལ་སྒྲུབ་
 དར་སྤེལ་མཛད་ཅིང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་
 ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུ། རིས་སྒྲུ་མ་ཆད་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ཕན་པའི་ལས་
 འོན་མོན་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཞིག་ཏུ་འཁྲུམས་ཤིང་སྒྲིམ་ཆོགས་དང་དུས་རབས་རི་
 འབྲུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འར་མཁོ་གལ་དང་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་དོན་
 དངོས་ཀྱི་ཉིང་ནས་གྲུབ་པའི་གནས་ལྷགས་ཤིག་ཡིན་པས་མི་སྒྲུ་དང་སྒྲུ་ཞིག་གིས་
 གྲུབ་བསྐྱོན་འདིར་དང་ཁྱོག་བཤད་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །རང་རེའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་
 ཚང་དང་ད་ཡིད་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། གཡུང་རྒྱུད་ཁོན་ལྷགས་
 ཀྱི་དྲར་སྒྲོང་དཔལ་དུ་བྱི་ཤེས་ནས་སྒྲུབ་པ་དུང་གི་སྒོར་ཅོག་ཅན་བར་དང་། རྗེ་
 བཅུན་གཡུ་ཐོག་རྩིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ནས་གཏེར་སྟོན་གྲ་བ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་
 བར། བེ་རོ་ཅ་ན་ནས་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སྐབས། བྱང་ལྷུང་རྣམ་
 གཉིས་ནས་ཀོང་རྒྱལ་ཡབ་སྲས། མི་དབང་ཕྱེ་མིད་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྒྲུབ་ཅིས་
 མཁས་དབང་མཁྱེན་རབ་ཞོར་དུ་ལ་བྱག་པའི་དྲར་སྒྲོང་མཁས་གྲུབ་རིམ་ཁྱོན་
 བགྲང་གིས་མི་ལངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་དྲིན་ལས། དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞིའི་
 དཀོངས་འབྲེལ་དང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་དཀོངས་འབྲེལ་གཙོ་བྱས་པའི་གསོ་
 རིག་གི་བསྟན་བཅས་རི་ཁོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་རང་གིས་མཛུལ་ན་དད་པའི་

སྤྱོད་གཡོ་ཞིང་གཞན་ལ་རྩོམ་ན་ལ་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་པ་འདིས་བོད་ཀྱི་གས་
བ་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་རིང་ལ་གཞུང་མན་རག་གི་ནང་དོན་སྤྱན་སྤྱུལ་ཆོག་པ་
ཞིག་ཡིན་པ་རྒྱུ་དགས་ལ་བོ་བྱས་འདུག

འོན་ཀྱང་མིག་སྤར་གྱི་ནང་གི་རྒྱ་ཁྱེན་དུ་མའི་དབང་གིས་རང་རེའི་གས་
རིག་བད་ཀྱི་གཞུང་མན་རག་གི་གདམས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཉམས་ཉེས་སྤྱུ་རྒྱུར་དང་
འབྱུར་སྤྱུས་ཡིན་པའང་ཀྱང་གྱིས་མཁྱེན་གསལ་ལགས་པས། ད་ལྟའི་དུས་
འདིར་བདག་ཅག་ཆོ་རིག་འཛིན་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཆོང་ཆོང་ཁོ་ན་དང་ཡུལ་ཡུང་གི་
བྲག་པའི་ཁེ་ཕན་ནམ་ཚུགས་རིས་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་སྤྱོད་པ་རིང་དུ་དོར་ནས་མི་
རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཡིད་བཞིན་མོར་བུ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་སྤྱིང་ཁོང་ནས་གཙུག་ཅེས་
གཅེས་སྤྱུས། དེ་བཞིན་རིས་སྤྱོད་མེད་པའི་འཇམ་གླིང་གི་མའི་རིགས་ཡངས་ལ་
ཕན་དུ་རེ་བའི་ཀྱང་སྤྱོད་རྒྱུ་དག་གི་སྤྱོད་ནས། རི་རྒྱུ་ལྷན་པོའི་གཏོས་དང་
མཉམ་པའི་བོད་ཡུགས་གསོ་རིག་གི་གཞུང་མན་རག་རྒྱུས་ལ་འོས་ཆོད་དང་
རང་བཟོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་རང་སྤྱོད་འདོན་སྤྱུར་སྤྱོད་དང་
འཆོལ་སྤྱད་ལེགས་སྤྱོད་ལྟེན་རྒྱ་བཅས་ནི་མེན་ཏུ་གལ་གནད་ཆེ་བའི་བསྐྱེད་པ་ཞིག་
རེད།

དེའི་ལྟར་མཆོ་སྤྱོད་ཞིང་ཆེན་བོད་ཀྱི་གས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་མིང་
དོན་མཚུངས་པའི་སྤྱོད་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱན་ཆེས་རིག་པ་རྒྱུད་འཛིན་ཡག་པོ་ཞིག་དང་
གསར་བཏོད་གོང་སྤུལ་གྱི་ཆུང་གཞི་བཟན་པོ་ཞིག་འཇུགས་བྱུང་པའི་ཆེད་དུ།
ད་ལྟའི་དུས་རབས་དང་གླིང་རྒྱུས་བཟང་པོའི་གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་རང་མི་
དངོས་ལྟར་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྱགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་མིག་རྒྱུང་རིང་བའི་
རྒྱས་གཞི་དང་བཅས་ཉེ་རང་རེའི་སྤྱན་ཆེས་སྤྱོད་ཀྱི་མཁོ་གལ་ཆེ་བའི་གནད་དེ་
དང་བསྟན་བཅོས་ལག་དུ་ཟིན་ཏེ་ཅོག་ཚུགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེགས་ཉེ་པར་དུ་
བསྟན་པའི་དགེ་བ་འདིས། ད་ལྟ་ཅམ་མ་ཟད་འབྱུང་འབྱུར་བོད་ཀྱི་སྤྱན་ཆེས་
བསྟན་པ་ཉིད་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བར་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་

ནུས་པ་ཐོན་ཐུབ་ཅིང་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྲིག་འཛིན་དཔལ་དུ་འགྱུར་བར་གདོན་
མི་བྱ་བས་ན། འོ་སྒྲིལ་ཐུན་མོང་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཁྱེད་ལ་འོས་པའི་ལས་དོན་གལ་
ཆེན་ཞིག་རེད་ཅེས་ཏེ་ཅང་དགའ་ཚོར་དང་བཅས་མཆམས་སྦྱོར་བའི་ཆོག་དུ།

ཁོ་ཁྱེད་ཀྱིས།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོའི་ཟླ་༡༡ཆེས་༡ཉིན་ལ།

དག་ཐོག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་ཟལ་མོ་སྒྲུང་བ་ཞེས་སུ་གསལ་བ་འཇམ་སྒྲིང་གི་ཡང་སྟེང་ཏུ་གནས་
 པའི་མི་རིགས་ཉིད་ལ་གནམ་གྱིས་ས་བཀབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ཕྱོད་དྲན་དབང་དམ་
 པ་རྒྱལ་སྤྱི་བཀའ་དྲིན་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བརྒྱ་ཕྱག་རིག་
 པའི་གནས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཐུག་པའི་ཤེས་རིག་བར་མཛོད་ནི་སྤྱི་པའི་མཐར་
 ཡང་རྒྱབ་པ་མེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ལ་སྤྱི་པའི་བསྟོན་ཏུ་མེད་དོ། དེ་ལས་
 གནས་བརྒྱའི་ཡ་ཐུལ་གཞན་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཐབས་མཆོག་དམ་པར་གྱུར་པའི་
 བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ནི། རྗེ་གཤུ་ཚོག་ཆེན་པོས། མི་ན་བར་གནས་པར་
 འདོད་པ་དང་ན་བ་གསོ་བར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་གསོ་བ་རིག་པའི་མན་
 ངག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་
 རིགས་ལ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་རིག་པ་ཞིག་ཟེ། དེར་མོ་རྒྱས་ཀྱི་ཏུས་
 ཡུན་ཏུ་ཅང་རིང་ཞིང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མ་ལག་ཆ་ཆང་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྔན་
 དཔུང་གྱི་རིགས་ལམ་ཁྱད་ཏུ་འཕགས་ཤིང་མན་ངག་ཉམས་ཚུངས་སུ་སྤྱི་
 ཆོགས་ཤིང་གཞི་རྒྱ་ལ་ཞིག་མཆིས་སྟབས། དེར་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་ཀྲུང་ཏུ་
 ཆན་རིག་པ་མཁས་ཅན་དག་གིས་ཚུགས་ཡོངས་ནས་སྒྲོབ་སྒྲོང་དང་ཞིབ་འཇུག་
 གི་གོམ་སྟབས་མཚུགས་ལེན་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། རང་རེའི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཀྱང་
 ཏང་གི་མི་རིགས་སྤྱི་ཏུས་དོན་འཁྱོལ་དང་རྒྱབ་རྒྱུད་གསར་སྤེལ་བྱེད་པའི་
 འགྲོས་དང་བསྐྱབ་ནས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལས་དོན་ཉིད་སྟོ་ཀྱན་ནས་

ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་མ་ཉམས་གོང་སྒྲེལ་གནང་སྟེ་ཉམས་དགའི་ཡུལ་ཁམས་
 ཤིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཡོད། འོན་ཀྱང་མྱེན་དང་གི་འགལ་རྒྱུ་དུ་མའི་དབང་གིས་རང་
 རེའི་གསོ་རིག་ཐད་ཀྱི་གཞུང་མན་དག་གི་གདམས་པ་གང་མང་ཉམས་ཉེས་སྟེ་
 རྒྱུར་དང་འབྱུར་ལུས་ཡིན་པ་འང་ང་ཚོས་མིག་མཐོང་ལག་བྱིན་དུ་འབྱུངས་ཤིང་།
 བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་འདི་ཉིད་གནའ་བོའི་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་ལྟ་ན།
 རི་རྒུལ་རྒྱན་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་གཞུང་མན་དག་གི་གསུང་རབ་དེ་
 རྣམས་སྤར་ལས་ལྟག་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་འདོན་ལྟར་སྟོན་དང་འཆོལ་སྟུང་ལེགས་
 སྒྲིག་བཅས་བྱེད་རྒྱ་ནི་ཐོག་མར་བསྐྱབ་དཀོས་པའི་རྒྱང་གཞིའི་ལས་ཀ་གལ་ཆེན་
 ཞིག་ལྟེ་འོ་སྒྲུལ་ཆོ་རིག་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བབས་པའི་
 དུས་རབས་ཀྱི་འགན་འཁུའི་ཞིག་ལགས། དེའི་མྱེར་ང་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལས་འགན་
 དང་དུས་རབས་ཀྱི་བྲང་བྱ་ལྟར་མདོ་དབྱས་མཐོ་སྒང་ཞེས་པའི་བྱ་མིན་ཁོར་
 ཡུག་ཁོང་དུ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བའི་གནའ་བོའི་གསོ་དབྱུང་རིག་པ་འདིའི་སྟོན་
 དབྱུགས་རྒྱན་བསྐྱངས་བྱེད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་གསོ་དབྱུང་རིག་པར་སྦྱར་བཙོན་
 དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པར་སྟོན་བརྟན་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཅན་མང་པོར་རྒྱ་ཆ་མཁོ་
 སྟོན་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་བྱེས་པ། རང་ཡུགས་ཀྱི་གཞུང་རྒྱང་འཛིན་པ་ལ་
 སྤར་བས་སྒྲན་ཐོགས་སྟབས་པ། ཉམ་ཐག་ནད་པའི་ལུས་སྟོན་ལ་གཟིར་བའི་ནད་
 རིགས་ཙུ་མེད་དུ་འཛམས་པར་བྱས་པའི་གཞུང་ཡུགས་ཀྱི་རྒྱབ་ཉེན་དང་མན་
 དག་བཟབ་མོའི་གདམས་པ་ཆིག་སྟབས་ཀྱི་སྒྲོར་མང་དུ་བཅའ་ནས་ནད་ཀྱི་སྟུག་
 བསྐྱེད་ལས་སྟོན་པར་རྟོགས་པ་བཅས་མདོར་ན་གངས་ཅན་གསོ་བ་རིག་པ་
 འདི་ཉིད་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་འཛིན་ལེགས་པོ་ཞིག་བྱེད་པའི་
 ཆེད་དུ། དེད་ཅག་མཚོ་སྟོན་ཞིང་ཆེན་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་
 འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་མཁས་མི་སྣ་ཙུ་འཇུགས་དང་གསོ་བ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་དག་

གྲིག་གི་མི་ལྟ་ཆེད་བསྐྱོས་བྱས་ཏེ། ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དང་། གཞུང་ཁྲུགས་བསྟན་
 བཅོས། མན་ངག་ལག་ལེན། སྟན་རྒྱུད་རྒྱུད་བྱང་། རྩོམ་སྟངས་དཔེ།
 གན་མ་རིག་སྐར་ཅིས་སོགས་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པོའི་རིགས་གཙུག་པོར་བབྱང་
 རྒྱུ་《བོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་རྒྱགས་བསྐྱེགས་དཔེ་ཚོགས་》ཞེས་པ་
 འདི་ཙམ་གྲིག་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དཔེ་རྒྱུན་ཐད་དཔེ་དེབ་རེ་རེ་བཞིན་མཛད་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱི་དང་ནང་དོན་ལ་མ་བསྟོས་པར་ལག་ལེན་དུ་འབྱོལ་གང་
 ཐུབ་བྱས་ཏེ་དཔེ་རྒྱུད་ལག་དུ་སོན་ཅོ་ཅག་དག་གྲིག་དང་དཔེ་རྒྱུན་འགྲེམས་སྟེལ་
 བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ལ་ལག་བྱིས་མ་ཞིག་དང་མིང་དཔར་ཞིག་གཞིར་བྱས་ནས་བསྐྱེགས་
 པའི་《མཁུན་རབ་ཅོར་བུའི་སྟན་ཡིག་གཅེས་བརྒྱུས་དང་ལྷ་ཡང་སྟན་ཡིག་
 གཅེས་བརྒྱུས་》ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་《བོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་རྒྱགས་
 བསྐྱེགས་དཔེ་ཚོགས་》ནང་གསེས་ཀྱི་དེབ་རྒྱུག་ཅུ་རེ་རྒྱུག་པ་ཡིན་ལ། 《མཁུན་
 རབ་ཅོར་བུའི་སྟན་ཡིག་གཅེས་བརྒྱུས་》ནང་དུ་རྒྱུད་བཞིའི་ས་བཅད་དང་། ཅ་
 རྒྱུད་སྟངས་འགྲེམས། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་མེས་ཚོགས་ལུས་ཐིག་སོགས་རྒྱས་པར་
 གསུངས་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྩོག་སྟན་ཀྱི་འབྲུངས་དཔེ་རྒྱས་བསྐྱེས་གཉིས་དང་།
 རེག་དུག་གི་སྟན། ཁྱི་རྒྱུན་སྤང་ཐབས། བདུད་ཅིའི་རྣམ་ཐུའི་བཅུད་ལེན་གྱི་
 རྒྱུར་བ། དྲི་ཞིམ་སྟོས་ཀྱི་རྒྱུར་བ་སོགས་སྟན་རྒྱུར་ཉིས་བརྒྱ་ཉམས་གི་རྒྱུར་ཆད་
 དང་ཕན་རུས་གསལ་ཐོར་བསྟན་ཡོད།

《རང་གི་ལག་ལེན་རྒྱུར་བྱུང་ལྟར་གྱི་སྟན་རྒྱུར་ཉེར་མཁོ་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་
 བཟང་》ཞེས་པའི་ནང་རང་གི་ཐེས་པོ་གོང་མ་རྣམས་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྟན་རྒྱུར་
 བྱ་རྒྱུག་ལྟག་གི་སྟན་རྣམས་རེ་རེ་དང་རྒྱུར་ཆད། དེའི་ཕན་རུས། ཅང་ཞི་དང་
 ཐུར་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་འདུལ་རྒྱུལ་དང་དུག་འདོན་ཐབས། ཁ་རྒྱའི་རིགས་གདུ་རྒྱུལ་

དང་སོ་སོའི་ཕན་ལུས་སོགས་མན་ངག་ཉེར་མཁོ་བཅའ་མོ་གུན་གྱི་སྤྱིར་པོ་བསྐྱུས་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད།

《སྐྱན་སྦྱར་ཉེར་མཁོ་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བཟང་གི་བྱུར་རྒྱན་འཆི་མེད་སྐྱག་འཛིན་》ཞེས་པའི་ནང་མིག་ནད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་དང་ནད་སྦྱོར་འགོག་བྱ་ཐབས། རང་ལྷགས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལྷ་ལྷམས་ཀྱི་ལག་ལེན་དང་བསྐྱེན་རྒྱུ་ལ་སོགས་བསྐྱན་ཡོད།

《གསོ་རིག་པ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ལག་ལེན་གསལ་བར་བཞོད་པ་བདུད་ཅིའི་བྱམ་བཟང་གི་ཁ་སྐོང་དཔག་བསམ་ཁ་རྒྱན་》ཞེས་པའི་ནང་སྐྱན་བདུ་རྒྱུ་དང་། སྐྱན་ལྷ་དཀོན་པའི་རིགས་ལ་ཆབ་གང་གཏོང་རྒྱུ་གྱི་དབྱེ་བ། སྐྱག་འདོན་བྱ་རྒྱུ། ཐལ་སྐྱན་བཟོ་རྒྱུ་སོགས་བསྐྱན་ཡོད།

དེ་ཡང་དཔེ་ཆོགས་འདི་ཉིད་དག་སྒྲིག་དང་ཚྭ་སྒྲིག་བྱེད་པའི་ཙ་འཛིན་འདི་ལྟ་ཡིན་ཏེ། ༡. ཡི་གེ་ནོར་བ་དང་དོགས་གཞི་ཅན་རྣམས་ལ་མིང་ཆོག་གང་དེའི་རྗེས་སྟུ་རྟགས་[]འདིའི་ནང་དག་བཅོས་བྱས་ཡོད། ༢. གཞུང་ཆོག་ཆད་པར་འདོད་པ་རྣམས་རྟགས་()འདིའི་ནང་དུ་ཁ་སྐོང་བྱས་ཡོད། ༣. ཚྭ་པ་པོའི་མཆན་རྣམས་གཞུང་དངོས་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་ལས་རྒྱུང་ཙམ་བྱས་ནས་བཞོད་ཡོད། ༤. མ་ཡིག་མི་གསལ་བའམ་གཞུང་ཆོག་ཆད་པ་རྣམས་ལ་ཁ་སྐོང་བྱེད་མ་རུས་པ་རྟགས་.....འདིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད་ལ་གྲག་རྟགས་(>)འདིའི་ནང་དུ་མ་ཡིག་གི་ཤོག་གངས་སམ་ཐིག་སྤང་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཆད་ཡོད་པ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། ༥. རྒྱ་ཆ་དང་རྒྱམ་ཆ་སོགས་ལྷ་ལྷའི་རིགས་རྣམས་དག་ཡིག་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ལྟར་ཏེ། སོག་ཆ་དང་རྒྱ་ཆ་ཞེས་ཆོག་སྐྱོགས་དང་བསྐྱེད་ན་ལ་བཏགས་མི་འདོགས་ཤིང་། སོག་པོའི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱ་ཞེས་པའམ་རྒྱ་མིང་རྒྱུང་པའི་སྐབས་སྟུ་ལ་བཏགས་འདོགས་ཞེས་པ་ལྟར་སྦྱར་ཡོད།

ལན་ཚུ་ཞེས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་གསེ་བ་རིག་པའི་དཔེ་གཞུང་མང་ཆེ་བར་བསྟན་ནས་
དམིགས་བསལ་དུ་མ་བྱུར་བྱུར་ནས་བཀོད་ཡོད།

འདིར་ང་ཚོ་དག་གིས་མི་ལྔའི་ཤེས་བྱའི་ཚུ་ཚད་དམན་ཞིང་དཔེ་རྙིང་དག་
གིས་ཁོ་ཉམས་ཚུང་ཞན་པའི་དབང་གིས་མ་རྟོགས་འགལ་འཁྲལ་གྱི་ཆ་གང་མང་
ཡོད་མེད་པ་ལ་ཚུ་ཆེ་སྟོག་པ་པོ་ཉམས་གྱིས་དཔོངས་འཆར་ལྷགས་པར་གནང་
བར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བྱུང་།

མཚོ་ རྩོན་ ཞིང་ ཆེན་ བོད་ ཀྱི་ གསེ་ རིག་ ཞིབ་ འཇུག་ ཁང་ གསལ།
《བོད་ཀྱི་གསེ་བ་རིག་པའི་གནད་དཔེ་རྩོགས་བསྟུགས་དཔེ་ཚོགས་》ཚོམ་གྲིག་ཚོགས་པ་
ཁྱིམ་ ༡༠༠ ཡེ་ལོའི་ཟླ་ ༣ པའི་ཆེས་ ༥ ཉིན།

དཀར་ཆག

༄༅།མཁེན་རབ་ཙོང་གི་ཐུན་མིག་གཅེས་བཅུ་ས།

ཚུམ་པ་པོ་རྩོད་མདོར་བསྟུ་ས། 3

དབལ་ལྷན་རྒྱུད་བཞི་ལྷན་པཅད་ལྷན་མིའི་རྩམ་ཐབས་བཞུགས་སོ།

ཐོག་མར་དགེ་བ་ལྷན་གྱི་དོན། 6

བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན། 6

ལེའུ་དང་པོ། སྒྲིང་གཞི། 7

ལེའུ་གཉིས་པ། སྒྲིང་སྒྲིང་། 7

ལེའུ་གསུམ་པ། རྒྱུད་གྱི་དོན། 7

དང་པོ། ཚ་རྒྱུད་བཅུན་པ། 8

གཉིས་པ། བཤད་རྒྱུད་བཅུན་པ། 8

གསུམ་པ། མན་ངག་རྒྱུད་བཅུན་པ། 11

བཞི་པ། སྒྲིང་མ་རྒྱུད་བཅུན་པ། 12

མཐའ་མར་དགེ་བ་མཐུག་གི་དོན། 12

དབལ་ལྷན་ཚ་བའི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲིང་འབྲེམས་གས་ཤིག་རྒྱ་མཚོའི་

སྒྲིང་ཁོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

ལེའུ་དང་པོ། གནས་ལུགས་ནད་གཞིའི་ཚ་བ། 14

གཉིས་པ།	ནད་ཀྱི་བརྟག་ཐབས་ཀྱི་སྐོར་པ།	34
གསུམ་པ།	གསོ་ཚུལ་ཀྱི་སྐོར་པ།	35
བཞི་པ།	གསོ་ཐབས་ཀྱི་སྐོར་པ།	36
ལེའུ་བཞི་པ།	གསོ་བའི་སྒྲན་པའི་ཚ་བ།	36

བཤད་པ་ལྟོད་ལྟོད་ལས། གསོ་ཚུལ་དང་གསོ་ཐབས་ཀྱི་སྐོར་པ་གྲུགས་
 རྒྱུ་ལ་ཕེད་ཀྱི་ཞུང་ལ་ཕྱིར་བཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

ལེའུ་དང་པོ།	ནད་ཀྱི་གསོ་ཚུལ་བརྟན་པ།	40
དང་པོ།	སྤྱི་ལོ་གསོ་ཚུལ།	40
གཉིས་པ།	ཕྱི་བྲག་གི་གསོ་ཚུལ།	41
གསུམ་པ།	ཁུང་པར་གྱི་གསོ་ཚུལ།	42
ལེའུ་གཉིས་པ།	ཐུན་མོང་གི་གསོ་ཐབས་བརྟན་པ།	45
ལེའུ་གསུམ་པ།	ཁུང་པར་གྱི་གསོ་ཐབས་བརྟན་པ།	46

རྩ་བའི་སྒྲིལ་བ་ལས་ཡོན་ལྷན་གསོ་ཐབས་ཀྱི་བཅད་པ་

དོན་ཆེད་ཆེད་ཀྱི་བཅུས་བཞུགས་སོ།

ལེའུ་དང་པོ།	སྒྲན་ཀྱི་རྩ་བའི་བཅུས་པ།	51
ལེའུ་གཉིས་པ།	འབྲུང་བཞེས་རྩ་བའི་དང་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཅུ་	
བཞེད་ཚུལ།		54

ཉམས་ཡིག་བཅུས་འབྲིང་དང་། མན་ངག་སྒྲན་ཐབས་ནས་

བཤད་པའི་ནད་མིང་ཆེགས་ཀྱི་བཅད་པ་དོན་ཆེད་

ཕྱིར་བཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

དང་པོ། ཉམས་ཡིག་བཅུས་འབྲིང་ལས་གསུངས་པའི་